

Република Српска
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
Наставно-научно вијеће

Број: 05-295/06
Дана, 20.06.2006. године

На основу члана 102. и 103. Закона о универзитету ("Сл. гласник Републике Српске", број 12/93, 14/94, 99/04) и члана 113. Статута Универзитета у Бањој Луци, Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници од 19.06.2006. године,
д о н о с и

О Д Л У К У

Даје се сагласност на Одлуку Наставно-научног вијећа Економског факултета о избору др **НИКОЛЕ ВУКМИРОВИЋА** у звање редовног професора на предмету Предузетничка економија.

Образложење

Економски факултет у Бањој Луци доставио је на сагласност Одлуку о избору др Николе Вукмировића у наставно звање – редовни професор.

Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници одржаној 19.06.2006. године утврдило је да је наведена Одлука у складу са одредбама Закона о универзитету и Статута Универзитета.

Сагласно члану 72, 102. и 103. Закона о универзитету, одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

Достављено:

1. Факултету 2х
2. Архиви
3. Документацији

Проф. др Станко Станић

ПРЕДСЈЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВИЈЕЋА

Број: 05-1103/06

Бања Лука, 24.05.2006. године

На основу члана 84 Закона о Универзитету, Научно-наставничко вијеће Економског факултета у Бањој Луци, на сједници одржаној 22.05.2006. године, донијело је

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРИМЉЕНО:	06.06.2006.
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ
05	295

О Д Л У К У

I

Проф. др Никола Вукмировић, бира се у звање редовног професора на предмету Предузетничка економија.

II

Ова одлука ступа на снагу након прибављања сагласности Универзитета, на основу које декан доноси рјешење о избору.

Предсјеник Вијећа:

Проф. др Станко Станић

Др Фуада Станковић, редовни професор
Правни факултет, Нови Сад - Суботица

Др Шефкија Берберовић, редовни професор
Економски факултет, Бања Лука

Др Радојица Јојић, редовни професор
Економски факултет, Бања Лука

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
БАЊА ЛУКА

ПРИМЉЕНО:	11.05.06		
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ	ПРЕДЛОЖ	ВРЕЊЕ
01/	481-	06	

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРИМЉЕНО: 06.06.2006	
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ
05	295

НАУЧНО - НАСТАВНОМ ВИЈЕЋУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА
БАЊА ЛУКА

Рјешењем декана Економског факултета у Бањој Луци, а на основу одлуке Научно наставног вијећа факултета именовани смо у комисију за избор наставника на предмету ПРЕДУЗЕТНИЧКА ЕКОНОМИЈА. Након разматрања пријава приспјелих на конкурс, комисија подноси Вијећу факултета сlijедећи:

ИЗВЈЕШТАЈ

На расписани конкурс, објављен у листу "Глас Српске", Бања Лука за избор наставника за научну дисциплину ПРЕДУЗЕТНИЧКА ЕКОНОМИЈА, пријаву је поднио само један кандидат - др Никола Вукмировић из Бање Луке. Након оствареног увида у пријаву и приложене радове кандидата, Вијећу Економског факултета у Бањој Луци извјештавамо сlijедеће:

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ КАНДИДАТА

Др Никола Вукмировић рођен је 30.10.1948. године у Врбнику код Книна. Гимназију је завршио у Книну, а Економски факултет у Београду 1972. године у најкраћем року са одличним успјехом.

Постдипломске студије је завршио на Економском факултету у Сплиту 1987. године, а докторирао је 1993. године такође на Економском факултету у Сплиту, на тему "Теоријске основе политике развоја малих предузећа у Хрватској".

Од свог запослења 1.02.1973. године до данас обављао је слиједеће послове у редовном и допунском радном односу: професор у Средњошколском економском центру у Сплиту, виши стручни сарадник у Секретаријату за финансије СО Сплит, руководилац у Секретаријату за привреду СО Сплит, савјетник градоначелника СО Сплит за економска питања, предавач на Вишој економско-комерцијалној школи у Сплиту, директор Фонда тржишта рада Далмације, подпредсједник Холдинг компаније "Победа" Нови Сад, професор управљачког рачуноводства на Вишој пословној школи у Новом Саду и на Високој пословној школи у Београду и наставник на предмету Предузетничка економија на Економском факултету у од 1996. до 2001. у звању доцента.

Од 2001. до сада је ванредни професор Предузетничке економије, а од 2004. Специјалних рачуноводстава на Економском факултету у Бањој Луци, на додипломском студију.

Од 2002. на постдипломским студијама предаје предмете Предузетништво и Предузетнички менаџмент на истом факултету.

Поред тога на постдипломским студијама је руководио : а) специјалистичког студија "Предузетнички менаџмент" и б) магистарског студија "Предузетништво информатичког друштва".

У периоду од 2002. до данас обавља функцију продекана за научно-истраживачки рад Економског факултета у Бањој Луци.

Од 2005. године кандидат обавља функцију главног и одговорног уредника часописа "Acta Economica" којег издаје Економски факултет у Бањој Луци.

Кандидат је директор Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа од 2004. и координатор Центра за предузетништво Универзитета у Бањој Луци од 2003.

Кандидат је објавио девет књига и преко сто научних и стручних радова из области: предузетничке економије, развоја малих и средњих предузећа, предузетничких финансија, предузетничког менаџмента, специјалних рачуноводстава, планирања и ревизије пословања.

Поред извођења редовне наставе на високим пословним школама и факултетима, кандидат је изводио наставу на семинарима за стручна звања и то: образовање рачуноводствених радника за стицање свих рачуноводствених звања при Савезу рачуноводствених радника и ревизора СР Југославије у Београду и Савезу рачуноводствених радника и ревизора Републике Српске у Бањој Луци. Поред тога изводио је наставу за финансијске менаџере при USAID-у у Бањој Луци и успјешно завршио едукацију за тренера финансијских и рачуноводствених менаџера.

Био је три пута члан и два пута предсједник комисије за избор професора и предавача на Вишој пословној школи у Новом Саду и Високој пословној школи у Београду те члан комисије за избор професора на предмету Менаџмент МСП-а на Економском факултету у Бањој Луци.

Од осталих функција које је обављао или обавља наводимо само неке: био је предсједник извршног одбора Савеза јадранских градова (СФР Југославије и Италије), члан предсједништва Савеза економиста Хрватске, предсједник Економске комисије Савеза Синдиката Хрватске, предсједник Управног одбора женског кошаркашког клуба "Борац" Бања Лука, члан Комисије за реформе Народне Скупштине РС, члан Комисије за едукацију рачуноводствених радника при Савезу рачуновођа и ревизора РС.

2. ОБЈАВЉЕНЕ КЊИГЕ И РАДОВИ ДО ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА

A. КЊИГЕ

1. Стратегија покретања малог посла с посебним освртом на финансијски прорачун, ЗЗС, Сплит, 1991.
2. Приватни посао-знање у машта, Алинеа, Загреб, 1993.
3. Управљачко рачуноводство, (коаутор са проф. Ђ. Брзак) ВЕКШ, Нови Сад, 1995.
4. Предузетништво (коаутор са проф. др Ф. Станковић), Матица Српска, Нови Сад, 1995.
5. Предузетни маркетинг (коаутор са проф. др М. Галогача), ММК, Нови Сад, 1999.
6. Управљачко рачуноводство-Рачуноводствене методе и технике за предузетни менаџмент, ВПШ, Нови Сад, 2000.

B. РЕЦЕНЗИЈЕ

1. Рецензија књиге: "Специфичност рачуноводства пољопривредних организација", Гиздић, Ш., СРРС, Сплит, 1989.
2. Рецензија књиге: "Технолошка предвиђања, маркетинг и предузетништво", Галогача, М., ММК, Нови Сад, 1999.

B. НАУЧНИ РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА

1. Тенденција у развоју малог предузетништва код нас и у свијету, Економски преглед, 8/90, Загреб.
2. Инвестирање у условима кризе и недостатка капитала, Новац и

- развој, 3/95, Београд.
3. Ефикасност управљања обртним средствима са посебним освртом на "Working" капитал, Новац и развој, 6/95, Београд.
 4. Нови рачуноводствени систем банака, Научни часопис за банке и привредна кретања "Весник", 5-6/97., Београд.
 5. Инвестиционо банкарство пред предузетничким геслом "Прилагодити се или пропасти", Научни часопис за банкарство и привредна кретања "Весник", 2/98., Београд.
 6. Предузетништво, порези и бизнис, Научни часопис за банке и привредна кретања "Весник", 6/98., Београд.
 7. Наука и вјештина предузетничког прорачуна новчаних токова и финансија за новоосновано предузеће, "Маркетинг магазин", 10/98., Нови Сад.
 8. Савремени стандарди банкарског пословања у функцији глобалног међународног предузетништва, Научни часопис за банкарство и привредна кретања "Весник", 1-2/99., Београд.
 9. Нови књиговодствени систем у функцији унапређења управљачког рачуноводства, Зборник радова, ВПШ у Новом Саду, Нови Сад, 1999.
 10. Амбијентални услови за транзицију и предузетништво у СРЈ, Пословна политика, 4/99, Београд.
 11. Рачуноводствено будетирање, обрачун и процена резерви, Научни часопис за банкарство и привредна кретања "Весник", 10/99., Београд.
 12. Рачуноводствено исказивање пословне ефикасности предузетничке организације, Економски сигнали, 45-46-47-48/99, Београд.

Г. РАДОВИ И УЧЕШЋА НА НАУЧНИМ СКУПОВИМА

1. Подстицање развоја занатства-финансијски аспект, сепарат у Зборнику радова "Студије о дугорочном друштвено-економском развоју Далмације", Економски факултет, Сплит, 1980.
2. Дјеловање пореза и могућности пореске политике у регулисању запослености и друштеног развоја, сепарат студије: "Доградња и усавршавање система и политике пореза и доприноса", Правни факултет, Сплит, 1985.
3. Утврђивање вишка вриједности у организацијама мале привреде, Прилог за научни скуп "Први раднички савјет", Сплит, 1986.
4. Корелативни облици власништва и диференција у њиховом финансијском резултату, Прилог за научни скуп: "Први раднички савјет", Сплит, 1987.
5. Мала привреда, продуктивно запошљавање и системска ограничења, Прилог за научни скуп: Продуктивно запошљавање, стање и могућности, Економски факултет, Београд, 1987.
6. Научни прилог за V симпозијум Савеза РР РС под насловом "Специфичност предузетничког рачуноводства и мјерење ефикасности предузетничке организације", Бања Врућица, Теслић, 2001.

Д. СТРУЧНИ РАДОВИ

1. Рачуноводствени обухват трошкова за рекламу, репрезентацију и сличне намјене у предузећу, Привреда Далмације, 1/80, Сплит.
2. Пореске књиге у малим предузећима-потребе за промјенама, Привреда Далмације, 6/80, Сплит.
3. Утицај величине предузећа на организовање његове рачуноводствене функције, Привреда Далмације, 8/82, Сплит.
4. Финансијско стимулисање малих предузетника, Економска политика, 2307/91, Београд.
5. Мала предузећа - финансијски индикатори развоја и пропадања, Пословни вијесник, 6/91, Загреб.
6. Процјена вриједности предузећа методом кориговане књиговодствене вриједности, Информатор, 12/93, Загреб, 1993.
7. Финансијски и развојни проблеми у Холдинг компанији "Победа" Нови Сад, Зборник радова, Југославенски завод за продуктивност и развој, Београд, 1995.
8. Према савременим решењима у предузетничком рачуноводству, "Економски сигнали", 38-39/97., Београд,

Ђ. СЕМИНАРСКИ МАТЕРИЈАЛИ ЗА ЕДУКАЦИЈУ ПРОФЕСИОНАЛНИХ РАЧУНОВОЂА

1. Семинарски материјал: Рачуноводствени стандард РС -1, Представљање и презентација финансијских извјештаја, Савез рачуновођа и ревизора РС, Бања Лука, 2001.
2. Семинарски материјал: Рачуноводствени стандард РС -18, Приходи, Савез рачуновођа и ревизора РС, Бања Лука, 2001.
3. Семинарски материјал: Рачуноводствени стандард РС -12, Порез на добит, Савез рачуновођа и ревизора РС, Бања Лука, 2001.
4. Семинарски материјал: рачуноводствени стандард РС -21, Ефекти промјена курсева размјене страних валута, Савез рачуновођа и ревизора РС, Бања Лука, 2001.

Ж. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКТИ

1. Пројект "Развој Републике Србије 1995.-2005." (коаутор са проф. др С. Комазец), Институт економских наука, Београд, 1997.
2. Пројект развоја ванбарњкарских кредитних институција у Републици Српској, Институт економског факултета у Бањој Луци (носилац пројекта), септембар 2001.

Е. ПРИРУЧНИЦИ ЗА ЕДУКАЦИЈУ РАЧУНОВОДСТВЕНО-ФИНАНСИЈСКИХ КАДРОВА У ПРЕДУЗЕЋИМА

1. Коаутор 4 приручника за едукацију овлашћених рачуновођа и ревизора, Савез рачуноводствених радника и ревизора Републике Српске, Бања Лука, 2001.

3. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ И КЊИГЕ ПОСЛИЈЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА

3.1. КЊИГЕ

1. "Предузетни менаџмент у осигурању" (коаутор са др Миладином Јовичић), Факултет спољне трговине Бијељина, Бијељина, 2005.
2. "Предузетништво у пракси малих и средњих предузећа", Никола Вукмировић и друг, Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа, Бања Лука, 2005.
3. "Савремено предузетништво - Наука и вјештина пословног успјеха" (у штампи) Економски факултет Бања Лука,

3.2. РЕЦЕНЗИЈЕ

1. Рецензија књиге: "Менаџмент малих и средњих предузећа" Берберовић, Ш. и Јелић, М., Економски факултет, Бања Лука, 2005.
2. Рецензија књиге: "Економика предузећа", Берберовић, Ш. и Шуњић-Беус, М., Београд, 2005.

3.2. НАУЧНИ РАДОВИ

1. Предузетништво и предузетнички менаџмент, Часопис за теорију и праксу предузетништва и менаџмента - Предузетник, бр. 1-2 / 2003., Бања Лука,
2. Специфичности независне ревизије у малим предузећима, Часопис за теорију и праксу предузетништва и менаџмента - Предузетник, бр. 3-4 / 2003., Бања Лука.
3. Предузетништво, доношење пословних одлука и рачуноводствена анализа, Часопис Економског факултета - Acta Economica, бр. 1/2003., Бања Лука.
4. Пореско рачуноводство са посебним освртом на порез на добит -МРС 12. Часопис за теорију и праксу предузетништва и менаџмента - Предузетник бр. 3 / 4, Бања Лука, 2004.
5. Иновације и предузетнички интелеџенс у функцији развоја корпоративног предузетништва, Часопис Економског института Београд - Индустрија,

- бр. 2-3 /2005., Београд,
6. Модели подршке развоју женског предузетништва, Часопис Економског института Београд - Индустрија, бр. 4/2005., Београд,
 7. Интерно предузетништво и предузетнички интелеџенс у пословању ТНК, Часопис Економског факултета - Acta Economica, br. 4/2006., Бања Лука.

3.3. РАДОВИ И УЧЕШЋЕ НА НАУЧНИМ СКУПОВИМА

1. Научни прилог за VI симпозијум Савеза РР РС под називом "Нека кључна питања рачуноводствене регулативе за предузетнике и микро предузећа", Бања Врућица- Теслић, Септембар, 2002.
2. Научни прилог за округли сто "Дугорочни развој малих и средњих предузећа у РС/БиХ", Бања Лука, Мај 2005.
3. Научни прилог за Међународну конференцију: "Стратегија за мала и средња предузећа и институционална подршка" Сарајево, Децембар, 2005.
4. Научни прилог за Међународну конференцију: "Start-up предузетништво и његово финансирање" Бања Лука, Фебруар, 2006.

3.4. НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКТИ

1. Пројект под називом: Реструктурирање дрвног комбината "Маглић" Фоча, (коаутор са Г. Ченић-Јотановић, . и Р. Касагић), Институт економских наука Бања Лука. 2002/2003.
2. Пројект под називом: "Стратегија развоја малих и средњих предузећа Републике Српске за период 2006.-2010.", (коаутор са: Ј. Цвијеновић, М. Достић, С. Кошпић, В.Вукмирица) РАРС, Бања Лука, 2005.

3.5. КРАЋИ ПРИКАЗ РАДОВА ПОСЛИЈЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА

Кандидат др Никола Вукмировић доставио је на увид све радове наведене у пријави, а Комисија даје приказ најважнијих радова који су објављени након избора у звање ванредног професора, а који се односе на научну дисциплину на коју кандидат конкурише.

- ❖ Вукмировић, др Никола и Јовичић, др Миладин "Предузетни менаџмент у осигурању", Факултет спољне трговине Бијељина, 2005., Бијељина

Књига "Предузетни менаџмент у осигурању", Факултет спољне трговине Бијељина, 2005., написана је на 232 стране, а изложена материја подијељена је у осма поглавља.

У књизи "Предузетни менаџмент у осигурању", научно је обрађена проблематика неизвјесности ризика и профита у предузетничким подухватима и улога осигурања у смањењу ризика и неизвјесности како би се сигурније остварио планирани профит.

Књига је подјељена у осам поглавља, односно четири цјелине. У првом дијелу, односно цјелини који обухвата прво, друго и треће поглавље дата су теоријска објашњења појма неизвјесности и ризика у предузетништву са акцентом на потребу управљања, контроле и смањења истих.

У другом дијелу који обухвата четврто и пето поглавље обрађени су субјекти и инструменти осигурања, а посебно инструменти рачуноводствене евиденције, анализе и планирања за потребе предузетног менаџмента у осигурању.

У трећем дијелу који обухвата шесто и седмо поглавље обрађена је проблематика управљања појединим врстама осигурања, саосигурања и реосигурања у циљу смањења ризика у различитим предузетничким подухватима.

У посљедњем четвртном дијелу обрађено је стање на тржишту услуга осигурања у РС, БиХ и окружењу са посебним освртом на препознатљиве садашње и очекиване трендове у будућности.

- ❖ Вукмировић, Н. и други, "Предузетништво у пракси малих и средњих предузећа", Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа, Бања Лука, 2005.

Књига "Предузетништво у пракси малих и средњих предузећа", штампана је на 133 стране.

У књизи је дата је симбиоза теорије и праксе предузетништва. То је постигнуто тако што су практичне методе и технике за препознавање предузетничких способности, доласка до пословних идеја, израде бизнис планова, изградње предузетничке инфраструктуре, оснивања и управљања малим предузећима засноване на савременим научним поставкама.

Наиме, кроз књигу долазе до изражаја слиједећа диференцирана научна запажања:

У првом дијелу рада обрађена је личност предузетника, методе и технике које подстичу интуитивно размишљање и долазак до нових пословних идеја. Даље се даје преглед могућих бизниса из различитих области производње и услуга, као и методологија израде бизнис плана за покретање бизниса.

У другом дијелу књиге разматрају се и утврђују темељне особине креативних људи и активности које воде креативно-иновацијском предузећу, приказују се технике, амбијент и остало што је потребно да би се замисли претвориле у предузетнички подухват . Посебна пажња је дата инкубацији пословних идеја и изградњи предузетничке инфраструктуре у виду пословних инкубатора.

У трећем дијелу књиге обрађени су најподеснији облици организовања малих и средњих предузећа као и могући извори финансирања, те обликовање пореског амбијента погодног за развој малих и средњих предузећа.

Књига има двоструку најмену: прво да служи као литература за више и високе пословне школе и друго као приручник за постојеће и потенцијалне предузетнике у сврху њиховог што успјешнијег вођења постојећег бизниса, односно оснивање нових малих предузећа.

При конципирању и писању књиге жеља је била учинити је занимљивом и употребљивом широком кругу корисника, а да се при том не умањи њена научна утемељеност и стручност. Настојало се побудити интерес како оних које занима научни приступ, тако и оних који се баве унапређењем праксе у подручју предузетништва и менаџмента.

❖ Вукмировић, Н. "Савремено предузетништво", Економски факултет Бања Лука, 2006. (у штампи)

Рукопис књиге " Савремено предузетништво " (у штампи) има 401 страну и подјелена је у пет дијелова.

У књизи су дате теоријске основе и презентоване успјешне праксе савременог интерног (interpreneurship) и екстерног (entrepreneurship) предузетништва.

У први план се стављају савремене тенденције о развоју предузетништва те о условима и узроцима промјена које се догађају у предузетништву. Примјерено се мјесто у расправи посвећује и значајним претпоставкама развоја предузетништва. Нагласак се ставља на економске, социјалне, политичке и правне услове.

I Дио

У првом дијелу обрађена је теорија и пракса предузетништва, предузетничког менаџмента и предузетничке конкуренције.

У овом дијелу разматра се теорија предузетништва и њено мјесто у склопу економских и осталих система, при чему се скреће пажња на историјски развој тих категорија , на битне теоријске концепције и главне ауторе. Указује се на основне ставове персоналне-психолошке школе, неокласичне

економске теорије и социокултурног теоријског приступа, те на мијењање значења предузетништва у теорији уопште, овисно о промјенама које су се догађале у техно-економском и друштвеном бићу у појединим раздобљима развоја.

Аутор предузетништво посматра као посебан начин размишљања и приступа кориштењу ресурса. Према њему главни задатак предузетника је креирање ресурса отвореној и динамичкој тржишној привреди. То се остварује кроз бројне предузетничке активности које су првенствено усмјерене на задовољавање потреба потрошача и отварању нових радних мјеста унутар малих предузећа, али исто тако и нових интерних пословних јединица унутар великих корпорација.

Посебна се пажња поклања женама оснивачима и вођама предузећа, као новом феномену данашњице.

Посебно је обрађена разликама предузетништва и менаџмента као функција и њихова повезаност која ствара предузетничко-менаџерску функцију.

Даље се расправља о кључним предузетничким категоријама као што су: иновативност, преузимање ризика, самоувјереност, упоран рад, постављање циљева и одговорност како би се дао што потпунији закључак о појму тих категорија и прешло на разврставање предузетника с обзиром на поједине фазе развоја предузећа.

Велика пажња се придаје одабраним облицима учинака инвентивно-иновацијске активности и њиховој заштити, све до заштите цјелокупног индустријског власништва, при чему се не занемарује ни важност стварања прикладног амбијента за развијање инвентивно-иновацијског рада у предузећу.

Посебно се издваја тзв. покретачко планирање, па се у том контексту говори о најчешћим пословима који се покрећу и који имају навјеће шансе за преживљавање, као и о успјешним идејама у појединим подручјима у вези с оснивањем нових предузећа.

Аутор доводи у директну везу величинску (тржишну) структуру привреде, конкуренцију и повећање ефикасности развоја предузетништва.

Тржишна структура према аутору у великој мјери личи на пирамиду чију основу чине мала предузећа, средњи дио пирамиде чине средња предузећа, а горњи дио или врх чине велика предузећа.

Дакле, навјећи дио привредне структуре чине мала предузећа који су и главни носиоци међусобне конкуренције која продукује стално повећање ефикасности њиховог пословања, а тиме и развој предузетништва.

Конкуренција је основни инструмент тржишног привређивања, то значи и успјешног привредног система, економске политике и разоја . То је разлог што многе државе користе разноврсне инструменте привредног законодавства ради заштите конкуренције и онемогућавања монополистичких позиција на тржишту.

Разлози за такву политику садржани су првенствено у сазнању да елиминисање конкуренције доводи до значајних поремећаја у реализацији позитивних функција тржишта алокативне, селективне, дистрибутивне.

II Дио

У другом дијелу књиге разматрани су општи услови развоја предузетништва и његови основни облици.

При разматрању општих услова развоја предузетништва, аутор полази од поставке да савремени предузетници откривају потребу за новим производима и услугама и покрећу отварање нових малих предузећа.

На то их тјера тржишна конкуренција али и стимулација државе.

На први поглед може изгледати парадоксално, али је чињеница да тржишна привреда - а посебно модерна социјална тржишна привреда не може дјеловати без јаке државе. Не да би држава усмјеравала привредни процес, него да буде извор и заштита институционалног оквира унутар којег се може подстицати и одвијати регуларна конкуренција за добробит свих учесника и заједничко добро цијелог друштва.

Индивидуално (екстерно) предузетништво је уско повезан са развојем малих привредних јединица. Предузетник најчешће остварује своје иновативне идеје формирањем новог предузећа које је у правилу, бар на почетку пословања малог обима. Такво предузеће се може, ради лакшег одржавања на тржишту, развити у велико чак и гигантско, или пак наставити ефикасно пословати и на дуги рок као мало предузеће. Због тога је предузетништво извор из кога се формирају нова мала предузећа, од којих ће нека постати носиоци развоја националне економије. Мало предузеће је према ауторовим запажањима данас постало база за отварање нових радних мјеста, извор нове конкуренције и ревитализације привредних субјеката у смислу постизавања максималне привредне активности.

Корпоративно (интерно) предузетништво у највећој мјери се наслања на предузетничке стратегије и тактике које се у књизи проматрају и објашњавају као најважније преокупације предузетништва и менаџмента у савременим условима. У вези са тим најприје се излажу појмовна одређења визије, мисије, политике и стратегије у корпорацији уопште. Затим се указује на главне врсте и облике стратегије , на њихове битне садржаје и циљеве, значај стратегије свијести, факторе, мотивацију, међусобне интеракције и алтернативне стратегије у великим предузећима.

У датом приказу успоређују се важности малих у односу на велика предузећа и то у подручју руковођења, кадрова, организације, тржишта, набаве, производње, истраживања и развоја, те власништва и финансирања.

Затим се расправља о посебности предузетништва и менаџмента у малим предузећима, укључујући и могућност мјерења предузетничког потенцијала.

Ш Д И О

У трећем дијелу рада посебно је обрађен предузетнички дух, култура и образовање.

Према аутору савремена пословна филозофија, култура и предузетнички дух почивају на три стуба: а) на филозофији индивидуализма познатих социолога Спенсера и Грахама; б) на комбинацији Калвинове протестантске етике, Веберовог пуритантства и Лојолиног језуитског реда, који су материјално благостање и успјех подигли на ниво основног етичког и моралног принципа; в) на Смитовој теорему "невидљиве руке".

Такође се посебно објашњавају предности и недостаци јаке и слабе организационе културе предузећа у контексту све веће конкуренције и глобализације пословања с једне стране и потребе уважавања регионалних и локалних навика и култура од чијег познавања зависи и повећање тржишног удјела предузећа.

И V Д И О

У четвртном дијелу обрађен је предузетнички интелеџенс и консалтинг. Посебна пажња посвећена је слиједећим питањима савременог, првенствено корпоративног предузетништва: електронском пословању као основи за иновацију предузетништва; предузетничком интелеџенсу; пројектовању предузетничке организације; Cost-benefit анализи оправданости предузетничких подухвата; методама доласка до нових пословних идеја; улози предузетништва у ревитализацији великих предузећа-корпорација; битним разликама између: предузетника, менаџера и стручњака.

Разматра се и значај савремене информације и комуникације као средства посредовања између појединих структура привредних и осталих субјеката - од најмањих електроничких средстава до националних и међународних компјутерских мрежа, те о њихову значају у подручју економије и свеопштег окружења привредних и осталих субјеката.

Велика се важност у истраживању и излагању придаје интеграционим процесима у подручју развоја науке, технологије и друштва. Проматра се и

начин одабира смјерова развоја научно-технолошких стратегија уз уважавање начела и захтјева екологије.

Интелигенс се јавља у форми аналитичке креативне службе која тражи нова рјешења за нове изазове и проблеме у развоју корпорације. То је средство за идентификацију креативних предузетничких одлука, што је начин да се неки модел трансформације организације држи под контролом или спроводи предузетнички подухват на нови, другачији начин. Овакви модели пројектовани су да интегришу токове информација у корпорацији, да "посматрају и оцјењују" предходно идентификоване проблематичне области пословања и дају рјешења за отворене проблеме тако што могу да обезбједе да се подаци филтрирају кроз предузетнички тим и тако буду оптимални и релевантни. Они пружају подршку процесу одлучивања, јер интелигенс може одма да се примјени у процесу доношења одлука.

V ДИО

У петом дијелу обрађено је предузетничко друштво и начела међународног предузетништва.

Предузетничко друштво аутор проматра као посткапиталистичко друштво у коме више пресудну улогу не игра капитал већ нова знања. У овом друштву предузећа и друге организације непрестано преокрећу, дезорганизују и дестабилизују постојећу привредну структуру и постојећа институционална рјешења државе.

У предузетничком друштву посебну улогу има развој нових технологија и успостављање нових економских и институционалних услова развоја предузетништва.

Најважније институције које продукују нова предузећа су технолошки паркови, лабораторије, институти, пословни инкубатори и друго.

Аутор наглашава значај инкубатора у подстицању оснивања и развоја малих предузећа у смислу давања разноврсних услуга, од административних и рачуноводствених до консултантских и сличних.

Предузетничко друштво је продукт економске глобализације и свеопште технологизације привреде и друштва. У таквим условима аутор посебно наглашава улогу корпоративног предузетништва јер оно дјелује као локомотива развоја индивидуалног предузетништва које се јавља као мноштво малих кооперантских јединица. Питање којем се најчешће поклања посебна пажња јесте ходограм активности за увођење интерног предузетништва у циљу ревитализације, реструктурирања и развоја великих корпорација (интерно предузетништво).

У контексту снажног развоја интерног корпоративног предузетништва, једно од највидљивијих обиљежја економске глобализације јесте појава и успон

транснационалних компанија (корпорација) - ТНК, као све значајнијих субјеката међународних економских односа.

ТНК преносе фокус економске теорије и политике у међународним економским односима са националног плана на функционални. Тиме се фокусирају и нови развојни фактори знања и технологије прије свега, који значајно релативизују факторе рада и природних ресурса, чиме земље у развоју углавном располажу.

На крају се може казати да је аутор при конципирању и писању књиге желило исту да учини занимљивом и употребљивом широком кругу корисника, а да се при том не умањи њена научна утемељеност и стручност. Настојало се побудити интерес како оних које занима теорија тако и оних који се баве унапређењем праксе у подручју предузетништва и предузетничког менаџмента.

Књига је намјењена прије свега полазницима високих школа и факултета те разних облика усавршавања људи у предузетништву и предузетничком менаџменту у свим сферама дјеловања у друштву. Књига ће сигурно добро доћи и као погодна литература наставницима и професорима у обављању њихове образовне функције.

4. ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу свега до сада изложеног, комисија констатује сљедеће:

- ❖ Кандидат др Никола Вукмировић посједује веома богато и успјешно наставно искуство стечено дугогодишњим ангажовањем у наставном процесу на више факултета те виших и високих школа. Кандидат изводи наставу на редовном и постдипломском студију из научне дисциплине: Предузетничка економија за коју има избор у звање ванредног професора на Економском факултету у Бањој Луци. Поред тога предаје предмете: предузетнички менаџмент и предузетништво на два постдипломска студија. Руководилац је постдипломског специјалистичког студија "Предузетнички менаџмент" и магистарског студија "Предузетништво информатичког друштва".
- ❖ Кандидат др Никола Вукмировић објавио је бројне запажене радове, међу којима осам књига (девета је у штампи) и других већих научних и стручних радова, судјеловао у изради већег броја научно-истраживачких пројеката и активно учествовао у раду великог броја научних скупова.
- ❖ Кандидат др Никола Вукмировић послје избора у звање ванредног професора 2001., објавио три књиге, написао 2 рецензије за књиге,

објавио седам научних радова у домаћим и страним часописима, руководио израдом два научно-истраживачка пројекта и учествовао са научним прилозима на четири научна скупа.

- ❖ Предњи наводи јасно указују да је кандидат др Никла Вукмировић у потпуности и свесрдно одређен на научну дјелатност. Током досадашњег рада дао је веома запажен допринос извођењу наставног процеса из области предузетничке економије.

Будући да кандидат има велики број научних и стручних радова као и дугогодишње предавачко искуство из предмета Предузетничка економија, у складу са Законом о универзитету Републике Српске, комисија једногласно

Предлаже

Научно-наставном вијећу Економског факултета у Бањој Луци да кандидата др Николу Вукмировић изабере у наставно звање редовног професора на научној дисциплини ПРЕДУЗЕТНИЧКА ЕКОНОМИЈА на Економском факултету у Бањој Луци.

Нови Сад - Бања Лука, април, 2006.

Чланови комисије:

Ф. Станковић

Др Фуада Станковић, редовни професор
Правни факултет, Нови Сад - Суботица

Ш. Берберовић
Др Шефкија Берберовић, редовни професор
Економски факултет, Бања Лука

Р. Јојић
Др Радојица Јојић, редовни професор
Економски факултет, Бања Лука

